

Извештај са Друге радионице

„Циркуларна економија у руралним срединама: млади и жене као
фактор развоја села“

Чумић, 11.10.2023.

Место: Основна школа „Прота Матеја Ненадовић“, Чумић

Агенда

9:00 – 9:30	Регистрација учесника	
9:30 – 11:00	Презентација пројекта „Циркуларна економија као модел развоја који формира нови идентитет Републике Србије - EDUCIRC2022“	Проф. др Мирјана Радовановић
11:00 – 12:00	Кафе пауза	
12:00 – 13:30	Презентација активности младих у селу Чумић	Александар Јовановић, директор Школе
13:30 – 14:30	Ручак	
14:30 – 15:00	Разговор са учесницима / мештанима	
15:30 – 16:00	Кафе пауза	
16:00 – 17:00	Сумирање резултата и разматрање будуће сарадње	

Радионици су присуствовали чланови пројектног тима:

Проф. др Мирјана Радовановић

Проф. др Симонида Вукадиновић

Проф. др Диона Ђурђевић

Асистент Зоран Брљак

У склопу пројекта предвиђено је одржавање три радионице у различитим регионима Републике Србије, са циљем промовисања пројекта, разговора са учесницима и анкетирања.

Како би се добили што репрезентативнији резултати који би одсликавали стање у земљи, одређено је да се **Друга радионица** одржи у селу Чумић, у општини Крагујевац.

Село Чумић се налази у срцу Шумадије, са дугом историјом и успешним развојем. Основна школа „Прота Матеја Ненадовић“, у којој су обављене активности Друге радионице, је прва основна школа у Србији, која је започела са радом 1830. године у простору који је био дониран и опремљен од стране мештана. Основна школа је централна тачка за обављање многих активности у селу. Школу похађа 100 ученика, што свакако представља позитиван знак садашњости и будућности овог села.

Другој радионици је присуствовало 54 особе из села Чумић, претежно жене и млади.

Село има амбуланту и добро је повезано са Крагујевцем. Становници села се претежно баве производњом цвећа и воћа, а производњу су у великој мери ускладили са појединим постулатима циркуларне економије; енергија се троши ефикасно, већина стакленика као енергент користи пелет, велики део отпада се прерађује и поново користи у самом домаћинству. У обављању делатности ангажоване су читаве породице, чиме је испуњен још један важан предуслов развоја циркуларне економије – запошљавање на локалном нивоу, а у складу са способностима и могућностима сваког појединца.

Стога је процењено адекватним да се анкетирање и разговор са испитаницима обави управо у селу које се може сматрати позитивним примером на путу ка усвајању концепта циркуларне економије. Упутно је било сазнати да ли су и у којој мери мештани упознати са политикама државе, да ли су спремни да инвестирају у активности које би се у потпуности уклопиле у концепт циркуларне економије, како виде и процењују своју перспективу и будућност младих. Осим тога, директан контакт са младима даје могућност да се сагледа њихово виђење будућности села, њихови планови и размишљања. Посебно је било важно сагледати начин функционисања успешног породичног домаћинства, које представља окосницу циркуларне економије и руралног развоја у целини. Село Чумић и његови мештани свих узраста су дали увид у наведено.

Током Радионице, која се одржала по предвиђеној Агенди, обављене су четири основне активности:

Презентација пројекта „Циркуларна економија као модел развоја који формира нови идентитет Републике Србије - EDUCIRC2022“, што је обавила проф. др Мирјана Радовановић. Представљени су основни мотиви, активности и очекивани резултати пројекта.

Презентација активности села, са нагласком на активности младих презентовао је г. Александар Јовановић, директор Школе, уз учешће наставника и осталих чланова колектива. Упознао је чланове пројектног тима са настојањима да се у селу развије школски туризам, јер је у оквиру Школе сачуван стари простор и намештај који су донирали мештани, а који даје приказ живота на селу кроз историју. Сеоски туризам

се у највећој мери уклапа у концепт циркуларне економије и свакако ће представљати још један позитиван искорак села Чумић.

Током разговора са мештанима старијим од 30 година (претежно жене) стечен је увид у квалитет њиховог живота, проблеме са којима се сусрећу у свакодневном животу, а мештанке су указале и на бројне предности живота на селу. Дале су информације о начину пословања породичних домаћинстава, начинима на који се ефикасно троши енергија и решава питање отпада. Мештанке су упознале чланове пројектног тима са својим виђењем будућности села, те указале на могуће мере које би државни органи могли донети и спроводити, а са циљем подстицања циркуларне економије, пољопривреде и руралног развоја у целини.

Млади који су присуствовали радионици су показали висок степен зрелости, што је свакако у највећој мери последица живота на селу, који од младих захтева да се сразмерно рано укључе у радне активности у домаћинству. Упознали су чланове пројектног тима са својим виђењем садашњости и будућности, уз приметну жељу већине од њих да остану у свом селу и наставе обављање породичних послова.

Радионицу је медијски пропратила ТВ Крагујевац. Прилог се може погледати на следећем линку:

<https://www.educirc.rs/prilog-tv-kragujevac-o-relizaciji-projektних-aktivnosti-u-cumicu/>